

PLATFORMA

za učešće delegacije Vlade Crne Gore, koju predvodi prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, na ministarskom sastanku Platforme Zapadnog Balkana za obrazovanje, istraživanje i inovacije i kulturu, koji će se održati od 29. septembra do 1. oktobra 2024. godine u Skoplju, Sjeverna Makedonija

I Opšte informacije

Ministarka prosvjete, nauke i inovacija, prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, će prisustvovati Godišnjem ministarskom sastanku Platforme Zapadnog Balkana za obrazovanje, istraživanje i inovacije i kulturu, koji će se održati od 29. septembra do 1. oktobra 2024. godine u Skoplju, Sjeverna Makedonija.

Ministarski sastanak organizuje Evropska komisija u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i nauke Sjeverne Makedonije.

II Značaj učešća

Platforma Zapadnog Balkana za obrazovanje, istraživanje, inovacije i kulturu nije od početka funkcionisala u današnjem formatu. Naime, 2006. godine je uspostavljena Platforma za inovacije i istraživanje sa ciljem integrisanja Zapadnog Balkana u Evropski istraživački prostor. Pored toga, ključni ciljevi ove Platforme su: unapređenje saradnje, promocija saradnje u nauci, tehnologiji i inovativnim politikama, razmjena informacija i podrška integracijama i usklađivanju sa okvirima za istraživanje i inovacije Evropske unije.

Segment Platforme Zapadnog Balkana koji se odnosi na obrazovanje pokrenut je 2012. godine, prvim ministarskim sastankom održanim u Danilovgradu, Crna Gora. Ciljevi Platforme u ovoj oblasti su: promovisanje obrazovnih reformi, podrška modernizaciji i unapređenju obrazovnih sistema na Zapadnom Balkanu, olakšavanje razmjena kroz ohrabrivanje razmjene studenata i nastavnog osoblja kroz programe kao što je Erasmus+, kao i njegovanje principa održivosti i zelene tranzicije u obrazovnim sistemima.

Oblast kulture je zastupljena u sklopu sveobuhvatne Platforme od 2022. godine, a ključni ciljevi u ovoj oblasti su: promocija kulturnog nasljeđa sa akcentom na značaj očuvanja i promocije u regionu, unapređenje saradnje u oblasti kulture kroz razmjenu najbolje prakse, znanja i iskustava između zemalja EU i Zapadnog Balkana i podrška uključivanju mladih.

Značaj učešća crnogorske delegacije na ministarskom sastanku Platforme Zapadnog Balkana za obrazovanje, istraživanje i inovacije i kulturu je od velikog značaja u smislu procesa evropskih integracija, predstavljanju sprovođenja novih politika i aktuelnih reformi, kao i planiranih unapređenja.

III Razlozi za učešće

Ministarski sastanci koji se organizuju u sklopu Platforme su izuzetna i jedinstvena prilika da se sa visokim predstavnicima Evropske komisije, Predsjedavanja Evropskim savjetom, EU agencijama, državama članicama i regionalnim predstavnicima odgovornim za obrazovanje, istraživanje, inovacije i kulturu diskutuje o aktuelnim temama, razmijene informacije od značaja, promovišu primjeri dobre prakse i podijele planovi za naredni period.

Kada je riječ o obrazovanju, diskusija će se fokusirati na sinergiju između obrazovanja i inovacija i nastavu i učenje u digitalnom dobu. Prva tema će omogućiti razmjenu mišljenja o sinergiji između Evropskog obrazovnog prostora, tačnije Evropske strategije za univerzitete i Nove evropske inovacione agende, posebno posmatrajući Inicijativu za duboke tehnološke talente pod vodećim „podsticanjem, privlačenjem i zadržavanjem talenata” i mogućnosti za učešće Zapadnog Balkana. Digitalizacija o obrazovanju će razmotriti implementaciju Akcionog plana za digitalno obrazovanje, uključujući mogućnosti za Zapadni Balkan, kao i promovisanje nedavno objavljenih dva seta smjernica za nastavnike – o borbi protiv dezinformacija i promovisanju digitalne pismenosti kroz obrazovanje i obuku i o etičkoj upotrebi vještačke inteligencije i podataka u nastavi i učenju.

Segment o istraživanju i inovacijama će dati prednost udruživanju i izgradnji vještina potrebnih za inovacije i poboljšavanju vještina. Prva sesija će dodatno razraditi rezultate Nove evropske inovacione agende u vezi sa „podsticanjem, privlačenjem i zadržavanjem talenata“ i povezivanjem inovacionih ekosistema. Ovi doprinosi će biti od posebnog značaja za Zapadni Balkan, posebno u pogledu njegovanja i zadržavanja talenata i obezbjeđivanja da puni potencijal njegovog stanovništva, posebno žena inovatora, bude u potpunosti realizovan. Druga tema će dalje elaborirati veze između duboke tehnologije, proširenja i vještina, kao i njihov doprinos trenutnim i novim globalnim izazovima u skladu sa Novom evropskom inovacionom agendom i njenim vodećim modelima. Biće adresirane glavne prepreke sa kojima se Zapadni Balkan suočava na svom putu ka proširenju, zajedno sa različitim nacionalnim inicijativama koje pružaju podršku, kao i mogućnostima iz Evropskog inovacionog savjeta i drugih akcija predviđenih programima podrške EU.

Ministarski dio namijenjen Strategijama pametne specijalizacije će sagledati napredovanje od planiranja ka implementaciji, kao i razmjenu najbolje prakse. Uzimajući u obzir ulogu Strategije pametne specijalizacije u nacionalnom kontekstu, razgovaraće se o tome koji su glavni mehanizmi koordinacije između institucija i zainteresovanih strana, koji osiguravaju dosljednost i djelotvornost, kao i sa kojim se izazovima države suočavaju i kako ih rješavaju. Okupljeni će doprinijeti otkrivanju mogućnosti i otključavanju potencijala u perspektivi zajedničkog regionalnog tržišta i glavnim mogućnostima regionalne saradnje.

Kada je riječ o kulturi, teme diskusije će biti Zaštita i promocija kulturnog nasljeđa, uključujući nematerijalno kulturno nasljeđe, kao resursa za inkluzivni i održivi razvoj i regionalna saradnja i mobilnost umjetnika i kulturnih radnika. Ministri će se na temu zaštite i promocije kulturnog nasljeđa fokusirati na dva aspekta. Prvo, kako unaprijediti saradnju i razmjenu znanja između Zapadnog Balkana i EU, uključujući istraživanje strategija za efikasan transfer znanja, inicijativa za saradnju i razvoj uspješnih regionalnih projekata i pristupa korišćenju kulturnog nasljeđa za regionalni razvoj. Drugo, kako unaprijediti izgradnju kapaciteta i profesionalne vještine neophodne za zaštitu i očuvanje kulturnog nasljeđa, posebno u smislu upravljanja rizicima u vremenima klimatskih promjena. Ovo uključuje identifikovanje

specifičnih vještina i obuka potrebnih za stručnjake za nasljeđe, razvoj sveobuhvatnih programa za izgradnju kapaciteta i primjenu efikasnih strategija upravljanja rizikom za očuvanje kulturnih dobara.

IV Sastav delegacije

Delegaciju Vlade Crne Gore čine:

1. Prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija
2. Dr Tamara Vujović, ministarka kulture i medija
3. Jelena Jovanović Nikolić, v.d. generalne direktorice u Ministarstvu kulture i medija
4. Jasna Jovanović, v.d. generalne direktorice u Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija
5. Marija Ražnatović, v.d. generalne direktorice u Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija
6. Marko Vukašinović, v.d. generalnog direktora u Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija
7. Slavica Dragović, samostalna savjetnica u Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija
8. Milena Ražnatović, samostalna savjetnica u Ministarstvu kulture i medija

V Troškovi puta i boravka

Sredstva za troškove puta i boravka delegacije obezbijediće organizator događaja.